

PROIECT (EVALUARE ALTERNATIVĂ)

Material realizat de prof. Duca Loredana-Costina

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa a IX-a

Tema: Lumi fantastice – O aventură în text și imagine

ELEV: _____

Acest proiect încurajează nu doar analiza literară, ci și dezvoltarea gândirii critice, a creativității vizuale și a abilităților de prezentare.

Proiect Școlar: Lumi fantastice – O aventură în text și imagine

Obiectiv General

Analiza și explorarea elementelor fundamentale ale literaturii fantasy, dezvoltând abilități de lectură critică și exprimare creativă.

Opere propuse (Alegere Obligatorie: 1 din 5)

Elevul alege una dintre următoarele opere pentru a realiza proiectul:

1. *Harry Potter și Piatra Filosofală* de J. K. Rowling
 2. *Cronicile din Narnia I. Nepotul magicianului* de C.S. Lewis
 3. *Războiul solomonarilor* de Moni Stănilă
 4. *O istorie secretă a Țării Vampirilor I: Cartea Pricoliciului* de Adina Popescu
 5. *Și v-am spus povestea așa* de Florin Bican
-

Structura Proiectului (6 Piese)

Proiectul este împărțit în **șase piese distincte**, fiecare urmărind o anumită abilitate de analiză sau creativitate.

Piesa 1: Cartea de identitate a lumii fantastice (analiză generală)

Elevul va completa o fișă de sinteză cu următoarele elemente:

- **Titlul și autorul:** Numele complet al operei alese.
- **Structura timpului:** Identifică timpul real (dacă există) și timpul fantastic. Există un pasaj (portal) între cele două lumi? Când și unde are loc transformarea?
- **Teme principale:** Enumeră 3-4 teme centrale ce apar în textul citit (ex: binele vs. răul, prietenia, maturizarea, sacrificiul).
- **Motto personal:** Compune un citat (motto) de maxim două rânduri care să surprindă esența lumii create de autor.

Piesa 2: Arhetipul protagonistului și evoluția sa (analiză de personaj)

Elevul va alege **Personajul principal (protagonistul)** și va realiza o analiză detaliată:

- **Portret inițial:** Descrie protagonistul la începutul călătoriei sale (contextul, starea, caracteristicile fizice/morale).
- **Conflictul principal:** Identifică și explică forța (personaj, creatură, obiect sau eveniment) care declanșează transformarea protagonistului.
- **Oglinda protagonistului:** Selectează un fragment din text (aproximativ 10-15 rânduri) pe care să îl transcrii și arată o schimbare majoră în gândirea sau acțiunile protagonistului. Justifică alegerea.
- **Concluzie personală:** Dacă ai fi regizor, ce actor/actriță cunoscut/ă ar putea interpreta cel mai bine acest rol și de ce?

Piesa 3: Topografia magiei (analiză de spațiu)

Elevul va explora spațiul/spațiile fantastice ale operei.

- **Geografia fantastică:** Desenează sau descrie în detaliu cel puțin **trei locații cheie** din lumea fantastică (ex: o pădure fermecată, o școală de magie, un castel bântuit etc.).
- **Semnificația spațiului:** Explică ce rol joacă fiecare dintre cele trei spații în desfășurarea acțiunii și ce sentimente inspiră (ex: temere, siguranță, mister).
- **Lexicul magic:** Extrage din text **cinci termeni** sau expresii specifice lumii fantastice (ex: *solomonar*, *Voldemort*, *Cimpoiul* etc.) și explică, pe scurt, semnificația lor în contextul operei.

Piesa 4: Puterea și mesajul (interpretare critică)

Elevul va realiza o interpretare personală a operei, răspunzând la următoarele întrebări:

- **Alegerea titlului:** Care ar fi un titlu alternativ pentru această carte și de ce l-ai alege? (Max. 3 rânduri de justificare).
- **Lecția cărții:** Care este cel mai important mesaj sau cea mai valoroasă lecție pe care o poți extrage din lectura operei alese? (Max. 5 rânduri).
- **Elemente inovatoare:** Ce aduce nou această carte în genul *fantasy* (personaje, reguli magice, final)?

Piesa 5: Recomandare de lectură (activitate de exprimare)

Elevul va scrie un text scurt (între 150 și 200 de cuvinte), sub forma unei **recomandări persuasive (convingătoare)** pentru un coleg de aceeași vârstă care nu a citit cartea.

- Textul trebuie să conțină: o introducere captivantă, o prezentare a motivului pentru care lumea fantastică este unică (fără a da spoilere majore) și o încheiere care să îl convingă pe un potențial cititor.
- Formatul ales poate fi: un mesaj pe rețelele sociale, o notă pe un blog de carte sau o scrisoare etc.

Piesa 6: Colajul „Lumi fantastice” (activitate creativă vizuală)

Elevul va crea un **colaj vizual** (pe format A4) care să cuprindă esența operei alese.

- **Regula 1: Protagonistul:** Personajul principal trebuie să fie poziționat vizibil.
- **Regula 2: Contraste:** Colajul trebuie să sugereze vizual **două stări** sau **două lumi** opuse (ex: lumina vs. întuneric, lumea reală vs. lumea magică).
- **Regula 3: Trei obiecte magice:** Colajul trebuie să includă reprezentări unor obiecte/elemente cu putere magică/specială din cartea aleasă.
- **Prezentare:** Elevul va atașa colajului o scurtă legendă explicativă (max. 5 rânduri).

Barem de notare (Punctaj Total: 100 puncte)

- Punctajul total de 100 de puncte va fi echivalat cu nota finală 10 (zece).

CATEGORIA	PIESA DE PROIECT	CERINȚE VERIFICATE	PUNCTAJ MAXIM
I. Analiza de text (60 pct.)	Piesa 1: Cartea de identitate	Complexitatea, corectitudinea informațiilor și calitatea motto-ului.	10 pct.
	Piesa 2: Arhetipul protagonistului	Descrierea coerentă a protagonistului și justificarea alegerii fragmentului/actorului.	15 pct.
	Piesa 3: Topografia magiei	Descrierea celor 3 locații, explicarea rolului lor și corectitudinea celor 5 termeni.	15 pct.
	Piesa 4: Puterea și mesajul	Originalitatea titlului alternativ și profunzimea interpretării lecției/mesajului.	10 pct.
	Piesa 5: Recomandare	Respectarea limitei de 150-200 de cuvinte, caracterul persuasiv și fluenta textului.	15 pct.
II. Creativitate vizuală (20 pct.)	Piesa 6: Colajul	Respectarea celor 3 reguli (Protagonistul, Contrastul, 3 Obiecte) și impactul vizual.	10 pct.
	Legendă Colaj	Claritatea și concizia legendei explicative (max. 5 rânduri).	5 pct.
III. Prezentare & Rigurozitate (20 pct.)	Structură & Formă	Respectarea structurii proiectului (6 piese) și organizarea logică a conținutului.	5 pct.
	Corectitudine	Corectitudinea gramaticală, ortografică și de punctuație (se scade 1 punct pentru fiecare 3 erori).	10 pct.
	Notă din oficiu	Prezența tuturor pieselor și predarea la termen.	5 pct.
TOTAL GENERAL:			100 pct.

Nota Bene (Instrucțiuni pentru elevi)

- Formatul:** Piese 1-5 trebuie redactate de mână. Piesa 6 se va realiza manual (desen, decupaje).
- Sustenabilitatea:** Folosiți imagini, citate și idei doar din opera aleasă.
- Termen limită:** 8-9.01.2026.

Acest proiect le oferă elevilor o modalitate interactivă de a demonstra înțelegerea textului literar, solicitându-le în același timp abilități tehnice și creative.